

VOORUITBLIK REGIONALE JEUGDHULP

REGIO ALKMAAR

REGIONALE RAADSINFORMATIE AVOND 03-02-21

DE ONLOSMAKELIJKE KETEN
VAN LOKALE EN REGIONALE TAKEN.

PETER SOORSMA, REGIOMANAGER JEUGDHULP

WIE BEN IK?

Ik ben: Peter Soorsma, regiomanager per 1 november.

Verantwoordelijk voor: Regionaal Programma Jeugdhulp, regio Alkmaar

Onze opdracht:

- ▶ meer doelmatige jeugdhulp door grip op kwaliteit en kosten
- ▶ door regionale contractering de lokale taken faciliteren

Bestuurlijk opdrachtgever: PORA Jeugd

Ambtelijk opdrachtgever: Gemeentesecretarissen

DOEL PRESENTATIE

Bijdragen aan een sterke informatiepositie van raden

Niet: concrete maatregelen of uitgewerkte beleidsvoornemens,
want dat komt via reguliere besluitvorming en raadsinformatie

INHOUD PRESENTATIE

THEMA 1: DE BEDOELING VAN DE JEUGDWET

THEMA 2: LOKALE TAKEN EN REGIONALE SAMENWERKING

THEMA 3: GRIP OP KWALITEIT EN KOSTEN

THEMA 4: VOORUITBLIK REGIONALE JEUGDHULP

THEMA 1:

DE BEDOELING VAN DE JEUGDWET

EEN BIJZONDERE OPDRACHT

A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted upwards from left to right, located in the bottom right corner of the slide.

DECENTRALISATIES

- ▶ Per 1-1-2015 nieuwe taken: Jeugd, WMO, Participatie
- ▶ Enorme opgave Jeugdwet:
 - ▶ Transitie: overheveling van taken vanuit provincie naar gemeente
 - ▶ Transformatie: opdracht uit de jeugdwet om het anders te doen
- ▶ Stand van zaken 2021:
 - ▶ Transitie afgerond, transformatie komt op gang
 - ▶ Grote financiële tekorten op Jeugdhulp bij 90% van de gemeenten (€1,5 mld)
 - ▶ Aanpassingen Jeugdwet: Verplichte regionale samenwerking?

JEUGDWET

Bijzondere opdracht aan gemeenten:

- ▶ "het demedicaliseren, ontzorgen en normaliseren van de jeugdsector"
- ▶ "verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen ligt allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf"

JEUGDWET

Bijzondere opdracht aan gemeenten:

- ▶ Preventie, vroegsignalering en versterken van het opvoedkundige klimaat.
- ▶ Zorgvraag terugbrengen en minder snel medicijnen voorschrijven
- ▶ Eerder (jeugd)hulp bieden op maat voor kwetsbare jeugdigen
- ▶ Versterken van opvoedvaardigheden van ouders en het probleemoplossend vermogen van jeugdigen
- ▶ Samenhangende hulp: 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur
- ▶ Veiligheid van het kind borgen.
- ▶ Meer ruimte voor jeugdprofessionals en minder regeldruk

JEUGDWET

Formele taken voor de gemeenten:

- ▶ Beleid voor preventie, ondersteuning en jeugdhulp
- ▶ Jeugdhulpplicht: adviseren, samen kiezen en zorgen voor aanbod
- ▶ Maar alleen: “als de jeugdige en zijn ouders er niet op eigen kracht uitkomen”
- ▶ Jeugdhulp van goede kwaliteit aanbieden.
- ▶ Jeugdbescherming en -reclassering organiseren
- ▶ Maatregelen voor aanpak kindermishandeling nemen

JEUGDWET

Instrumenten voor gemeenten:

- ▶ Gemeentelijke toegang, maar ook medische verwijroute en GI's
- ▶ Gemeentelijke uitvoering, maar meestal contractering van jeugdhulpaanbieders
- ▶ Lokale contractering, maar meestal regionaal vanuit 42 jeugdzorgregio's
- ▶ Regionale contractering, maar ook bovenregionaal en landelijke jeugdhulp

THEMA 2:

Lokale taken en regionale samenwerking

NOODZAAK VOOR SAMENWERKING

A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted upwards from left to right, located in the bottom right corner of the slide.

LOKALE EN REGIONALE TAKEN

- ▶ Jeugdwet is een gemeentelijke taak. Maar...
 - ▶ Niet effectief. Beperkte marktkracht voor inkoop en contractmanagement
 - ▶ Niet efficiënt. Benodigde expertise is duur voor individuele gemeenten.
 - ▶ (Daarom wilde Plasterk destijds 100k+ gemeenten)
- ▶ Dus regionale samenwerking noodzakelijk
 - ▶ Noodzaak voor colleges om regionaal in te kopen (maar geen verplichting)
 - ▶ Maar lokale raden controleren, stellen kaders en hebben budgetrecht
 - ▶ Een inherente spanning op lokale democratie en regionale samenwerking

LOKALE EN REGIONALE TAKEN

▶ Lokale taken:

- ▶ Preventieve voorveld, toegang, bedrijfsvoering en financiën

▶ Regionale Netwerk Organisatie, regio Alkmaar:

- ▶ Inkoop en contractmanagement van (boven)regionale jeugdhulp
- ▶ Op basis van een gezamenlijke visie en strategie

▶ Lokale en regionale taken zijn een keten

- ▶ Samenwerking vraagt om coördinatie
- ▶ Regionale contracten faciliteren lokale taken

REGIONALE CONTRACTERING

▶ Regionaal: 7 gemeenten

- ▶ Ambulante jeugdhulp: Vooral Integraal en duurzaam ambulant
- ▶ Jeugd verblijf inclusief Jeugdhulp in gezinsvormen

▶ Bovenregionaal: 3, 4 of 9 regio's

- ▶ Jeugdzorg Plus
- ▶ Crisisdienst/VeiligThuis
- ▶ Bovenregionaal plan Specialistische Jeugdhulp
- ▶ Jeugdbescherming en jeugdreclassering
- ▶ Aanpak complexe echtscheidingen

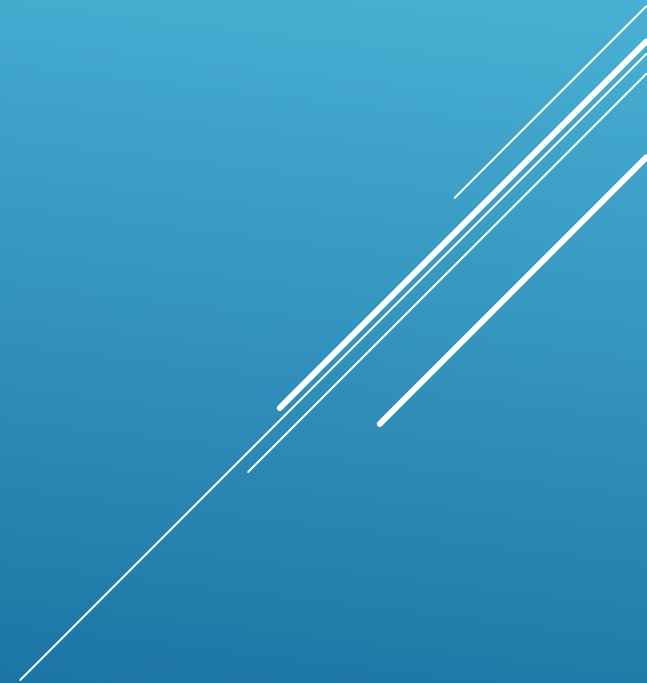
KETENSAMENWERKING

- ▶ Aansluiting jeugdhulp en onderwijs
 - ▶ Samenwerkingsverbanden Noord- en Midden-Kennemerland
- ▶ Aansluiting van bedrijfsvoering en toegang
 - ▶ Regionale contracten bieden de randvoorwaarden voor lokale taken
 - ▶ Lagere administratieve lasten en zicht op resultaten
- ▶ De bredere keten
 - ▶ Vastgoed en wonen
 - ▶ Preventie en het bredere sociaal domein
 - ▶ Huisartsen, WLZ, JGZ

THEMA 3 :

Grip op kwaliteit en kosten

EEN STELSEL OP DRIFT

JEUGDSTELSEL OP DRIFT

- ▶ Al heel lang maatschappelijke onrust
 - ▶ Vooral over de meest complexe (gedwongen) jeugdhulp
 - ▶ Ook al toen de taak bij de provincies lag.
 - ▶ Aanleiding jeugdwet was onvrede.
- ▶ Effecten Corona?
 - ▶ Eerste signalen zijn zorgwekkend.

JEUGDSTELSEL OP DRIFT

▶ Onbeheersbare kosten

- ▶ €1,5 mld per jaar. Koekoeksjong in gemeentebegroting
- ▶ Voorlopig geen financiële oplossing vanuit Rijk. Eerst eigen boontjes.
- ▶ AEF rapport:
 - ▶ Uitstroom stukt en gemiddelde trajectkosten stijgen.
 - ▶ Preventie kost voorlopig meer geld.
 - ▶ Beheersing is complex

▶ Doel is financiële duurzaamheid voor toekomstige jeugdigen

GRIP OP KWALITEIT EN KOSTEN VRAAGT REGIONALE SAMENWERKING

- ▶ Grip begint met zicht
 - ▶ Datasturing en onderzoek
- ▶ Grip op kwaliteit
 - ▶ Toezicht ligt bij Inspectie, maar gemeenten hebben ook een rol.
 - ▶ Focus op doelmatigheid. Sturen op de bedoeling van de Jeugdwet
 - ▶ Rol van gemeente als poortwachter en marktmeester.
- ▶ Grip vraagt kostenbewustzijn
 - ▶ Van de voorkant (toegang) tot de achterkant (contractmanagement)
 - ▶ Randvoorwaarde is partnerschap met aanbieders.

Thema 4:

Vooruitblik Regionale contractering

EEN CRUCIAAL JAAR

A decorative graphic consisting of several parallel white lines of varying lengths, slanted upwards from left to right, located in the bottom right corner of the slide.

VOORUITBLIK

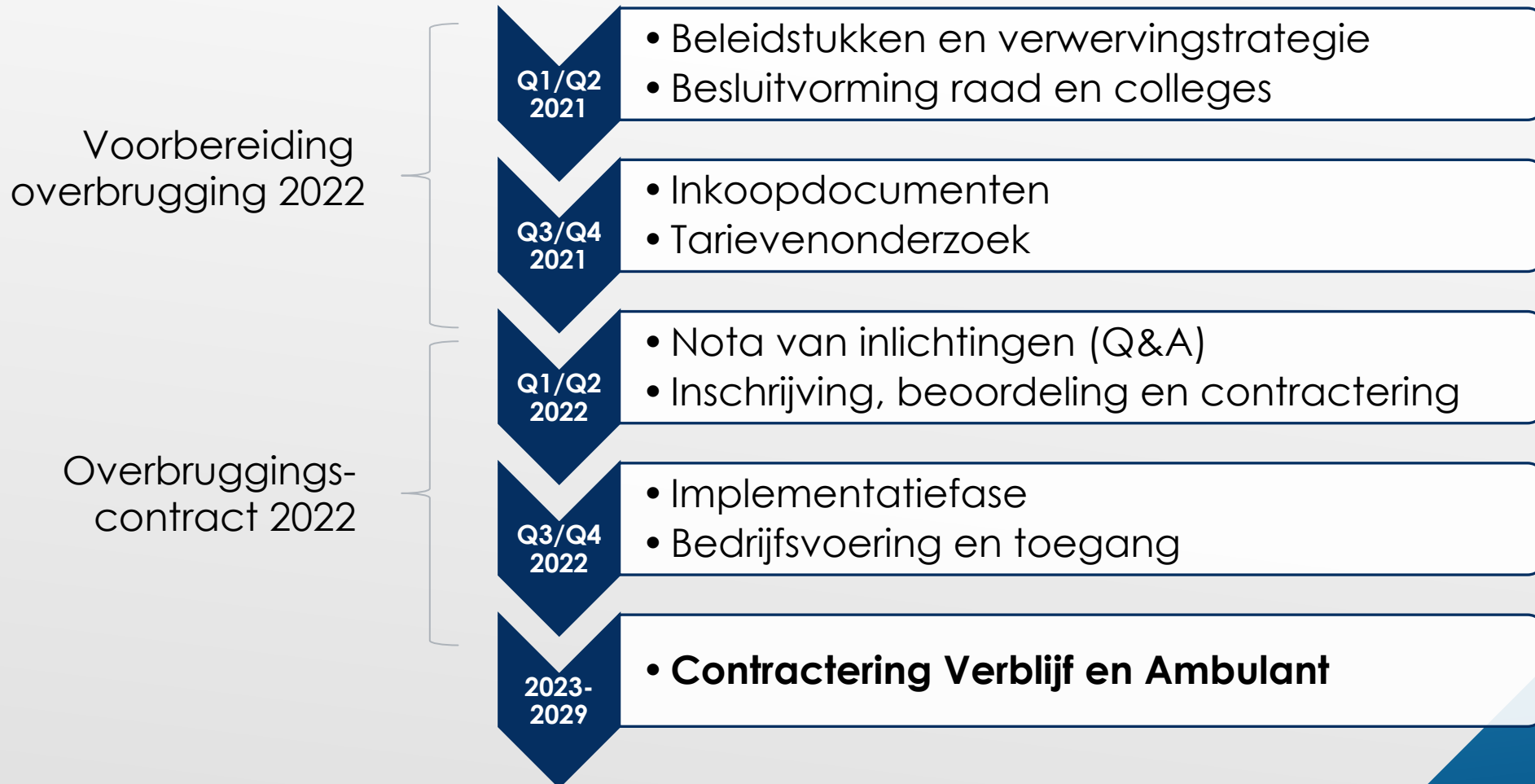
▶ 2021 is een sleuteljaar

- ▶ Verblijf en Ambulant: Overbrugging 2022 en nieuwe inkoop vanaf 2023
- ▶ Jeugdzorg+: Verlenging 2022. Nieuwe inkoop vanaf 2023
- ▶ Crisisdienst/VeiligThuis: Inkopen in 2021

▶ Blik op 2029

- ▶ Liefst langere contracten verblijf en ambulanc (maar niet in beton)
- ▶ Als we het goed doen, hebben we er lang plezier van (en anders...)

PLANNING VERBLIJF EN AMBULANT

VOORUITBLIK

- ▶ Versterken rol van de gemeenteraden
 - ▶ Bestuurlijke termijnagenda zorgt voor duidelijkheid
 - ▶ Informatie en kennis versterken. Ook op verzoek door raden.
 - ▶ Pro-actief werken aan gemeenschappelijke lijn in de regio
- ▶ Maar ook gemeenteraadsverkiezingen
 - ▶ Heerhugowaard-Langedijk in 2021. De rest in 2022
 - ▶ Dus een intensief proces tot de zomer. Daarna uitwerking.

AFRONDING

- ▶ Conclusie:
 - ▶ Een gewichtige taak voor de gemeenteraden.
 - ▶ Binnen een complexe bestuurlijke context.
 - ▶ Maar vooral de kans om het goed te doen voor kwetsbare jeugdigen in onze gemeenten!
 - ▶ (En financieel duurzaam voor toekomstige jeugdigen)

DANK!

